

Kommuner | Bolig

Fordringstype: KFFEJLÅ

Fejludbetaling, uberettiget modtagne boliglån

Opdateret den 14. maj 2024

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	2
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN	2
2.2	KLASSIFICERING	2
2.3	TILKNYTTETE UNDERFORDRINGSTYPER.....	2
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	2
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF	4
5	STAMDATAFELTER	5
5.1	BELØB.....	5
5.2	HOVEDSTOL	6
5.3	FORDRINGSART	6
5.4	FORDRINGSTYPEKODE	6
5.5	BESKRIVELSE	6
5.6	FORDRINGSPERIODE	7
5.7	STIFTELSESDATO	7
5.8	FORFALDSDATO	8
5.9	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO.....	8
5.10	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER	8
5.11	FORÆLDELSESDATO	9
5.12	DOMSDATO OG FORLIGSDATO.....	9
6	FORÆLDELSESREGLER	10
6.1	FORÆLDELSESFRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT	10
6.2	FORÆLDELSESFRISTENS LÆNGDE	11
6.3	BEREGNING AF FORÆLDELSESDATO.....	11
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	12
7.1	FORDRINGSTYPENS KLASSIFICERING SOM CIVILRETLIGT KRAV	12
7.2	TILBAGESØGNING AF KRAV EFTER REGLERNE OM CONDUCTIO INDEBITI	12
7.3	OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	13

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
Opdateret materialeformat De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.	14.05.24
Tilføjelse af ny filterregel: R_6_15 og R_6_16: Stiftelsesdato skal ligge samtidig med Periode start.	14.05.24

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen KFFEJLÅ omfatter kommunens fordringer på tilbagesøgning af fejlagtige udbetalte boliglån, eksempelvis hvis kommunen ved en fejl har udbetalt det samme lån to gange eller udbetalt for meget.

For fordringer omfattet af denne fordringstype foreligger ingen tilbagebetalingsbestemmelse. Fordringerne søges tilbagebetalt i medfør af de almindelige obligationsretlige principper, herunder princippet *condictio indebiti*.

Fordringshaver vurderer i den konkrete situation, om der er grundlag for at rejse et tilbagesøgningskrav.

Der er tale om civilretlige fordringer uden ret til lønindeholdelse og udpantning.

Regelgrundlaget er nærmere beskrevet under det retlige grundlag i [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KFFEJLÅ klassificeres som en civilretlig fordringstype, uden lønindeholdelses- og udpantningsret.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Opkrævningsrente efter renteloven – KFOPREN](#)

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFFEJLÅ
<i>Se uddybende beskrivelse via de markerede links.</i>	
Beløb	Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse. 'Beløbet' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.
Hovedstol	Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende. Hvis 'hovedstolen' overstiger 100.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen. 'Hovedstolen' må <u>ikke</u> indeholde renter og gebyrer.
Beskrivelse	<i>Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet <u>ikke</u> indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og barnets fulde navn, barnets fornavn(e), barnets eventuelle mellemnavn(e), barnets efternavn(e) og barnets adresse(r).</i>

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFFEJLÅ
	<p>Udfyldes med entydig identifikation eksempelvis ved angivelse af fakturanummer eller referencenummer på opkrævningsbrev vedrørende fejludbetalingen.</p> <p>Feltet kan også udfyldes med adressen på den bolig, som lånet til forudbetaling af leje, indskud, depositum eller lignende er ydet til.</p> <p>Kommunen indestår for, at opkrævningsbrevet indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at skyldner kan identificere fordringen, herunder hvorledes fordringen er opgjort.</p> <p>Hvis feltet ikke udfyldes, vil fordringen blive afvist.</p>
Periode start	<p>Udfyldes med en dato svarende til stiftelsesdatoen.</p> <p>Hvis feltet udfyldes med en anden dato, vil fordringen blive afvist.</p>
Periode slut	<p>Udfyldes med en dato svarende til stiftelsesdatoen.</p> <p>Hvis feltet udfyldes med en anden dato, vil fordringen blive afvist.</p>
Stiftelsesdato	<p>Udfyldes med en dato svarende udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.</p>
Forfaldsdato	<p>Udfyldes med en dato svarende til 'stiftelsesdatoen'.</p> <p>Hvis feltet udfyldes med en anden dato, vil fordringen blive afvist.</p>
Sidste rettidige betalingsdato	<p>Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller omstændighederne anses for rettidig.</p> <p>'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'.</p> <p>Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den 'sidste rettidige betalingsdato', der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.</p>
Identifikation af skyldner	<p>Udfyldes med CPR-nr. på skyldner.</p>
Forældelsesdato	<p>Udfyldes med datoen for den sidste dag, inden fordringen forældes, dvs. den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.</p> <p>'Forældelsesdatoen' beregnes som 3 år fra 'forfaldsdatoen', medmindre der i opkrævningen er sket forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet. I disse tilfælde skal fordringshaver selv beregne og indsætte den nye forældelsesdato.</p> <p>Hvis forældelsesdatoen udløber på en lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, skal forældelsesdatoen udskydes til den førstkommande hverdag.</p>
Domsdato	<p>Udfyldes med datoen for dommens afsigelse.</p> <p>Hvis fordringen ikke er omfattet af en dom, skal feltet være tomt.</p> <p>Feltet må kun udfyldes, hvis dommen fastslår fordringens <u>eksistens</u> og <u>beløbsmæssige størrelse</u>.</p>

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KFFEJLÅ
<u>Forligsdato</u>	<p>Udfyldes med datoen for forligets indgåelse.</p> <p>Hvis der ikke er indgået forlig, skal feltet være tomt.</p> <p>Feltet må kun udfyldes, hvis forliget fastslår fordringens <u>eksistens</u> og beløbsmæssige <u>størrelse</u>.</p> <p>I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som Fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.</p>

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Filterreglerne består af nogle indholdsbase-rede og referencebase-rede regler. De indholdsbase-rede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebase-rede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbase-rede eller referencebase-rede regel ikke er overholdt.

Regel	Filterregler for KFFEJLÅ (Fejludbetaling, uberettiget modtagne boliglån)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR" eller "MODR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_3a	Forældelsesdato skal tidligst ligge 3 år efter Forfaldsdato	Fordringen afvises*
R_2_3	Forældelsesdato skal senest ligge 4 år efter Forfaldsdato uden hensyn til FOKO-lukkedage	Fordringen sendes i høring
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for KFFEJLÅ (Fejludbetaling, uberettiget modtagne boliglån)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 100.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises*
R_6_3 R_6_4	Forfaldsdato skal ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises*
R_6_15 R_6_16	Stiftelsesdato skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises*
R_6_19 R_6_20	Periode slut skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises*
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_11	Beskrivelsesfelt skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen overdrages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Beløbet er ikke nødvendigvis det samme som hovedstolen, idet beløbet kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse er 70.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Fordringshaver skal i feltet "Beløb" angive 65.000 kr.

5.2 Hovedstol

Fordringshaver skal i feltet "Hovedstol" anføre fordringens oprindelige pålydende.

Hovedstolen for nærværende fordringstype følger ikke eksplicit af det retlige grundlag. Ud fra Fordringshavers oplysninger skønnes langt de fleste fordringer dog at kunne ligge under en beløbsmæssig grænse på 100.000 kr.

Det er derfor aftalt, at feltet "Hovedstol" maksimalt kan udfyldes med et beløb på 100.000 kr.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet, idet hovedstolen kan være højere end beløbet.

Hovedstolen må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse er 70.000 kr. Der er afdraget 5.000 kr. inden fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Fordringshaver skal i feltet "Hovedstol" angive 70.000 kr.

5.3 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen. Dette angives ved oversendelse.

Feltet skal således angive, at fordringen oversendes med henblik på inddrivelse. I dette tilfælde skal feltet udfyldes med fordringsart "INDR".

5.4 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringer, der sendes til inddrivelse i denne fordringstype, skal Fordringshaver angive fordringstypekoden KFFEJLÅ.

5.5 Beskrivelse

Bemærk at teksten medtages i Gældsstyrelsens breve til skyldner. Derfor må feltet ikke indeholde personoplysninger som fx det fulde CPR-nr. (xxxxxx-xxxx) og barnets fulde navn, barnets fornavn(e), barnets eventuelle mellemnavn(e), barnets efternavn(e) og barnets adresse(r).

Feltet er et fritestfelt, som anvendes til at beskrive relevante aspekter af fordringen, som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter.

Af hensyn til kravet om, at skyldner skal kunne identificere fordringen, er det aftalt, at feltet er obligatorisk for denne fordringstype. Indholdet af dette felt vil blive brugt i de breve, Gældsstyrelsen sender til skyldner.

Det er aftalt, at feltet "Beskrivelse" skal udfyldes med en entydig identifikation af fordringen, eksempelvis fakturanummer eller referencenummer på opkrævningsbrev vedrørende fejludbetalingen. Kommunen indestår for, at opkrævningsbrevet indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at skyldner kan identificere fordringen, herunder hvorledes fordringen er opgjort.

Feltet "Beskrivelse" kan også udfyldes med adressen på den bolig, som lånet til forudbetaling af leje, indskud, depositum eller lignende er ydet til.

5.6 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter "Periode start" og "Periode slut"), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter "Periodens længde").

Fejludbetalinger er engangsbeløb. Der er således tale om en enkeltstående udbetaling, der alene relaterer sig til en bestemt dag.

Fordringer omfattet af denne fordringstype relaterer sig således **ikke** til en fordringsperiode.

Fordringshavers IT-system kan imidlertid, efter det oplyste, ikke understøtte, at fordringer omfattet af denne fordringstype oversendes til inddrivelse uden en angivelse af en periode. Det er derfor aftalt, at feltet "Periode start" og feltet "Periode slut" skal udfyldes med stiftelsesdatoen.

Hvis feltet udfyldes med en anden dato, vil fordringen blive afvist.

5.7 Stiftelsesdato

Stamdatafeltet "Stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, s. 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Stiftelsestidspunktet for tilbagebetalingskrav er datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet "Stiftelsesdato" udfyldes med udbetalingsdatoen. Det er aftalt, at udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

5.8 Forfaldsdato

Forfaldsdagen er lig med det tidligste tidspunkt, hvor Fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et krav forfaldstidspunkt er straks, med mindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, jf. Gomard, Bernhard: Obligationsret, 1. del, 5. udgave, 2016, side 113ff.

Fordringens forfaldsdato ses ikke at være nærmere reguleret i lovgivningen. Tilbagebetalingskrav forfalder som udgangspunkt ved udbetalingen, jf. UfR 1992.619 H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet "Forfaldsdato" skal udfyldes med stiftelsesdatoen. Hvis feltet udfyldes med en anden dato, vil fordringen blive afvist.

5.9 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet sidste rettidige betalingsdato defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem Fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af Fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, fx hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidig betalingsdato kan tidligst være sammenfaldende med forfaldsdatoen.

5.10 Identifikation af skyldner

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR-nr. eller CVR/SE-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen

Fordringshaver skal udfylde feltet "Identifikation af skyldner" med CPR-nr.

Hvis skyldner ikke har et CPR-nr., skal Fordringshaver rette henvendelse til Gældsstyrelsen med anmodning om et AKR-nr. Fordringshaver skal i disse tilfælde angive dette AKR-nr.

5.11 Forældelsesdato

Fordringshaver skal i dette felt normalt anføre den dato, hvor fordringen forældes. Forældelsesdatoen er udtryk for den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig. Det er ikke den oprindelige forældelsesdato, som skal anføres, men den forældelsesdato, der gælder på det tidspunkt, hvor fordringen oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Forældelsesfristen for fordringer omfattet af denne fordringstype ses ikke at være reguleret i lovgivningen, hvorfor forældelseslovens regler finder anvendelse. Det fremgår af forældelseslovens § 3, stk. 1, at forældelsesfristen er 3 år.

Forældelsesfristen beregnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket kommunen kunne kræve at få fordringen opfyldt, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1. Dette tidspunkt svarer til forfaldstidspunktet. Der henvises til afsnit 5.8 om forfaldsdatoen.

Fordringshaver skal selv beregne og indsætte en anden forældelsesdato, hvis Fordringshaver i sin opkrævning har foretaget forældelsesafbrydende skridt m.v., eller hvis fristen i en periode har været suspenderet.

Fordringshaver har oplyst, at der gennemføres forældelsesafbrydende skridt i opkrævningen, eksempelvis ved indgåelse af afdragsordninger. For at tage højde herfor er det aftalt, at indgangsfileret indstilles således, at fordringer med en registreret forældelsesdato, som ligger senere end 4 år efter forfaldsdato, sendes i høring. Indgangsfileret ændrer ikke på, at fordringerne forældes efter forældelseslovens regler.

Forældelsesdatoen udfyldes således med den sidste dag, hvor fordringen er retskraftig.

5.12 Domsdato og forligsdato

Felterne "Domsdato" og "Forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Stamdatafelternes primære funktion er at videregive oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning, og som kan medføre en længere forældelsesfrist for fordringer af denne fordringstype, der er under inddrivelse. Dom og forlig må kun udfyldes i de tilfælde, hvor hele fordringens eksistens og størrelse udtrykkeligt er fastslået ved dom/afgørelse eller skriftligt fastslået og anerkendt ved forliget, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Fordringshaver må kun registrere en domsdato eller en forligsdato, hvis:

- 1) dommen/forliget fastslår fordringens eksistens, og
- 2) dommen/forliget fastslår fordringens beløbsmæssige størrelse.

Hvis ikke der er opnået dom eller forlig, skal felterne være tomme ved oversendelsen af fordringen.

I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som Fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

6 FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer, med senere ændringer (herefter "forældelsesloven") foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

6.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

"Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2. Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb."

Forældelseslovens § 2, stk. 1, bruger ikke begrebet "forfaldstid", men det tidspunkt, som reglen angiver, betegnes normalt som forfaldstiden.

Tilbagebetalingskrav kan som udgangspunkt rejses straks, når udbetaling har fundet sted. Dette indebærer, at udbetalingstidspunktet som udgangspunkt er tidspunktet, hvor tilbagebetalingskravet kan kræves opfyldt. Forældelsesfristen begynder derfor som udgangspunkt også at løbe fra dette tidspunkt, jf. Betænkning 1460/2005 s. 438, FT 2006-07 og side 309 i Forældelse efter forældelsesloven af 2007 af Bo Von Eyben, 1. udgave 2012 samt U 2000.2444 H. For denne fordringstype løber forældelsesfristen fra forfaldsdatoen. Se uddybning af forfaldsdatoen i afsnit 5.8.

I det tilfælde, hvor der er indrømmet skyldneren løbedage eller anden frist, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2, er det en betingelse, for at forældelsesfristen først løber fra betalingsfristens udløb, at skyldneren har haft krav på fristen enten i kraft af den konkrete aftale eller i kraft af lovgivningens regler. Dette er f.eks. tilfældet, hvis der er en lovhjemlet sidste rettidig betalingsdag. Der gælder dog ikke lovhjemlede løbedage for fordringer omfattet af denne fordringstype.

Såfremt der ligger en dom eller et forlig til grund for fordringen, dvs. hvori fordringens eksistens og størrelse er fastslået, udgør dommen eller forliget et særligt retsgrundlag med en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt er den dag, hvor dommen er afsagt, eller forliget er indgået, hvilket gælder uanset en

eventuel betalingsfrist fastsat i dommen eller forliget. Hvis en dom har været anket, og Fordringshaver har fået medhold, er det datoen for dommen i ankeinstansen, der er afgørende.

6.2 Forældelsesfristens længde

Der gælder som udgangspunkt en ordinær forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

Fordringer omfattet af denne fordringstype ses på det foreliggende grundlag ikke at falde ind under de særlige forældelsesfrister i forældelseslovens kapitel 4, hvorfor forældelsesfristen for fordringer under denne fordringstype er den almindelige 3-årige forældelsesfrist, jf. s. 309 i Forældelse efter forældelsesloven af 2007 af Bo Von Eyben, 1. udgave 2012.

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der en 10-årig forældelsesfrist. Forældelseslovens § 5 har følgende ordlyd:

”Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbrief for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*
- 3) når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3.”

Såfremt en fordring er fastslået ved et særligt retsgrundlag, herunder når fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved forlig, dom eller anden bindende afgørelse, gælder således en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3, der beregnes fra dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Er eksistens og størrelse på en fordring omfattet af denne fordringstype således fastslået i en dom eller i et forlig, gælder en 10-årig forældelsesfrist for den pågældende fordring.

6.3 Beregning af forældelsesdato

Forældelseslovens § 27 har følgende ordlyd:

”Til frister efter denne lov medregnes den månedsdag, der svarer til den dag, hvorfra fristen regnes. I mangel af tilsvarende dag udløber fristen på den sidste dag i måneden.

Stk. 2. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, udstrækkes fristen til den førstkommende hverdag.”

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelsesdagen medregnes ikke. Hvis eksempelvis fordringen forfalder til betaling den 11. oktober 2017, beregnes forældelsesfristen først fra den 12. oktober 2017. Den sidste dag, hvor

fordringen er retskraftig er den 11. oktober 2020. Fordringen vil således være forældet den 12. oktober 2020.

Efter forældelseslovens § 27, stk. 2, udskydes forældelsesfristen til den førstkomende hverdag, hvis fristen udløber i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag eller den 24. eller 31. december. Reglen har kun betydning, hvis fristen udløber på en af de nævnte dage. Det er uden betydning, at begyndelsestidspunktet for fristen er en sådan dag.

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Fordringstypens klassificering som civilretligt krav

Såfremt en fordring klassificeres som værende civilretlig, er det som udgangspunkt omfattet af bilag 1 i lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige (herafter ("gældsinddrivelsesloven"). Dette indebærer, at der, som hovedregel, ikke vil kunne foretages lønindeholdelse eller udpantning for kravet efter henholdsvis §§ 10 og 11 i gældsinddrivelsesloven, jf. bilag 1 i gældsinddrivelsesloven. Dog findes der nogle undtagelser til denne hovedregel, der medfører, at der for visse fordringer, uanset deres klassificering som en civilretlige fordring, kan foretages lønindeholdelse eller udpantning.

En civilretlig fordring er ifølge forarbejderne til gældsinddrivelsesloven karakteriseret ved, at en uenighed mellem den relevante myndighed og skyldner om fordringens berettigelse typisk vil være et domstolsanliggende, da der ikke i det administrative klagesystem er mulighed for at få afklaring.

Gældsinddrivelsesloven indeholder i dag en negativ afgrænsning af de fordringer, der kan klassificeres som værende civilretlige, og som derfor ikke er underlagt de sædvanlige inddrivesskridt i form af udpantning og lønindeholdelse. Dette indebærer, at der for den enkelte fordring må foretages en konkret vurdering af, om den pågældende fordring kan anses som værende civilretligt eller ej, og - i bekræftende fald - om den kan anses for at være omfattet af en af undtagelserne i bilag 1.

Fordringer omfattet af fordringstypen KFFEJLÅ er civilretlige krav, som ikke er omfattet af en af undtagelserne oplystet i I., a., i.-vi. eller II., a., i.-vi., i bilag 1 i gældsinddrivelsesloven. Derfor kan der ikke foretages lønindeholdelse eller udpantning efter henholdsvis § 10 og § 11 i gældsinddrivelsesloven for fordringer omfattet af KFFEJLÅ.

7.2 Tilbagesøgning af krav efter reglerne om *condictio indebiti*

De ulovbestemte regler om tilbagesøgning (*condictio indebiti*) dækker den situation, hvor der kræves tilbagebetaling, fordi udbetaleren fejlagtigt troede, han var forpligtet til at betale, jf. s. 52 i Socialret: Tilbagebetaling. Forældelse. Modregning. Inddrivelse. af Mikael Kielberg og Sarah Toron Sørensen, 2018, 2. udgave samt Juridisk ordbog af Bo Von Eyben, 2016, 14. udgave.

Et eksempel på et tilbagesøgningskrav som følge af *condictio indebiti* kan være en offentlig myndighed, der ved en fejl har udbetalt et lån til en borger, uden at borgeren har været berettiget til at modtage beløbet.

Reglerne, der gælder for, hvornår man kan kræve et fejlagtigt udbetalt beløb tilbage, er ikke generelt reguleret i lov. Vurderingen af om man kan opkræve et tilbagesøgningskrav, afhænger derfor til dels af tidligere retspraksis og omstændighederne i øvrigt.

Det skal understreges, at der ved vurderingen af, om et tilbagesøgningskrav kan rejses, er tale om en konkret vurdering, hvor de omstændigheder, der gør sig gældende i den konkrete situation er afgørende for, om tilbagesøgningskravet kan imødekommes. Nedenfor oplistes de faktorer, som man i praksis¹ har lagt vægt på ved vurdering af retten til at tilbagesøge et krav.

Vurderingen af om et tilbagesøgningskrav kan indrømmes vil bl.a. afhænge af:

- Karakteren af den fejl, der har medført den fejlagtige betaling
- Om hvorvidt modtageren vidste, at denne ville modtage beløbet (godtroende eller ej)
- Forholdet mellem udbetaleren og modtageren
- Størrelsen af det udbetalte beløb
- Om modtageren har indstillet sig på, at denne kan beholde beløbet (indretningssynspunkt)
- Hensynet til at udbetaleren får tilbageført beløbet (genoprettelsessynspunkt)
- Hvornår udbetaleren blev bekendt med, at beløbet var fejlagtigt udbetalt
- Om udbetaleren har forholdt sig passiv i forbindelse med den fejlagtige udbetaling
- Om modtageren har mulighed for at betale beløbet tilbage

Ved vurderingen af, om Fordringshaver kan kræve kravet tilbagebetalt, skal der således indtages et hensyn til den borger, der har modtaget udbetalingen, herunder om modtageren af udbetalingen var i god tro, og har indrettet sig efter udbetalingen.

7.3 Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige, med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesloven") gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skatetorvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1207 af 27. september 2023 om inddrivelse af gæld til det offentlige, med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen"). Det er i dag Gældsstyrelsen, som er det offentliges restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

¹ Se hertil U.1973.607Ø, U.1905.246, U.1992.615H, U.1987.707V, U. 1962.758 U 1970.711 Ø, U 1905. 246, U 1988. 157 H, U 1977.366 V, U 1962.758, U 1973. 607 Ø.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forstås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

